

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” “พนักงานส่วนท้องถิ่น” และ “สำนักทะเบียนท้องถิ่น” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)

(๒) กำหนดให้นายทะเบียนท้องถิ่น หมายถึง ปลัดเทศบาล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้อำนวยการเขต ปลัดเมืองพัทยา และปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือหัวหน้าผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง และให้นายทะเบียนท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งผู้ช่วยนายทะเบียนได้ (เพิ่มเติมมาตรา ๓/๑)

(๓) กำหนดแก้ไขเพิ่มเติมคำว่า “สำนักทะเบียนท้องถิ่น” ให้สามารถจดทะเบียนครอบครัวได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๙)

(๔) กำหนดให้พนักงานส่วนท้องถิ่น สามารถเป็นพยานในการจดทะเบียนครอบครัวได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖)

(๕) กำหนดแก้ไขเพิ่มเติมคำว่า “ นายทะเบียนท้องถิ่น” ให้มีอำนาจหน้าที่จดทะเบียนครอบครัว ออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนครอบครัว จัดบันทึกทะเบียนครอบครัว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔)

(๖) กำหนดให้ค่าธรรมเนียมที่เกิดขึ้นตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เพิ่มเติมมาตรา ๑๐/๑)

(๗) กำหนดให้นายอำเภอมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนท้องถิ่นในเขตเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนท้องถิ่นในเขตเมืองพัทยาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง และปลัดกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนท้องถิ่นในเขตกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (เพิ่มเติมมาตรา ๒๔/๑)

(๘) กำหนดให้กระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่เตรียมความพร้อมและดำเนินการถ่ายโอนภารกิจ การจดทะเบียนครอบครัวให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับและให้อำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนซึ่งรัฐมนตรีผู้มีหน้าที่รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ได้แต่งตั้งขึ้นในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นอันสิ้นสุดลง (เพิ่มเติมมาตรา ๑๕)

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งกำหนดให้ถ่ายโอนงานทะเบียนครอบครัวให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและให้ค่าธรรมเนียมที่เกิดขึ้นตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

“มาตรา ๓/๑ ให้มีนายทะเบียนท้องถิ่นเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

(๑) ปลัดเทศบาล สำหรับในเขตเทศบาล

(๒) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

(๓) ผู้อำนวยการเขต สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร

(๔) ปลัดเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา

(๕) ปลัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหัวหน้าผู้บริหารขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่น สำหรับในเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง ทั้งนี้ ไม่หมายความรวมถึงนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

นายทะเบียนท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งผู้ช่วยนายทะเบียนท้องถิ่นและมอบอำนาจให้รองปลัดเทศบาล รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต รองปลัดเมืองพัทยา รองปลัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรองหัวหน้าผู้บริหารขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่นแล้วแต่กรณีปฏิบัติหน้าที่แทนนายทะเบียนท้องถิ่นได้”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ การจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้จะกระทำที่สำนักทะเบียนดังที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่น ในกรณีที่มีการจดทะเบียนที่เกี่ยวข้องกันมากกว่าแห่งหนึ่งให้หมายเหตุในทะเบียนต่างๆ ถึงการเกี่ยวข้องนั้นๆ ดังที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

“ให้ใช้บทบัญญัติตามวรรคหนึ่งบังคับตลอดถึงการจดทะเบียนอีกด้วย”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติมาตรา ๑๔ คำร้องขอจดทะเบียนต้องทำเป็นหนังสือตามแบบที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

เมื่อนายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นรับจดทะเบียน ผู้ร้องต้องลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญในทะเบียนต่อหน้านายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นและต่อหน้าพยานสองคนซึ่งต้องลงลายมือชื่อไว้ในทะเบียนในขณะนั้นด้วย แต่ถ้าผู้ร้องไม่สามารถลงลายมือชื่อได้โดยวิธีหนึ่งวิธีใด ให้นายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นหมายเหตุไว้ในทะเบียน

การจดทะเบียนสมรส นอกจากจะปฏิบัติตามความในวรรคสอง ถ้าท้องที่ใดผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควรจะประกาศโดยอนุมัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ยอมให้ยื่นคำร้องขอจดทะเบียนสมรสต่อกำนันท้องที่ที่ชายหรือหญิงฝ่ายใดหรือทั้งสองฝ่ายที่มีถิ่นที่อยู่ก็ได้

คำร้องเช่นนี้ต้องมีลายมือชื่อของผู้ร้องและพยานสองคนลงต่อหน้ากำนัน แต่พยานคนหนึ่งนั้นต้องเป็นเจ้าของพนักงานฝ่ายปกครอง ซึ่งมีตำแหน่งตั้งแต่ชั้นผู้ใหญ่บ้านขึ้นไป หรือนายตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นร้อยตำรวจตรีขึ้นไป หรือหัวหน้าสถานีตำรวจ หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาองค์การ

บริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งตั้งแต่ระดับปฏิบัติการขึ้นไปในเขตพื้นที่นั้น หรือนายความ

เมื่อได้รับคำร้องโดยถูกต้องแล้ว ให้กำนันส่งคำร้องนั้นต่อไปยังนายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นโดยเร็ว เพื่อพิจารณารับจดทะเบียน ในการจดทะเบียนนี้ให้นายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นลงชื่อผู้ร้องและพยานในทะเบียนถือเป็นแทนการลงลายมือชื่อและให้ถือว่าการสมรสได้สมบูรณ์ตั้งแต่วันที่กำนันรับคำร้องนั้น”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗ รายการที่ลงไว้ในทะเบียนนั้นให้นายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นลงวัน เดือน ปี และลายมือชื่อนายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นไว้เป็นสำคัญ

มาตรา ๘ เมื่อได้รับจดทะเบียนสมรสหรือหย่าโดยความยินยอม นายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นต้องออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนนั้นมอบให้ฝ่ายละฉบับโดยไม่เรียกค่าธรรมเนียม

มาตรา ๙ ผู้มีส่วนได้เสียจะขอจดทะเบียนได้โดยมิต้องเสียค่าธรรมเนียม แต่ถ้าขอสำเนารายการในทะเบียนซึ่งนายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นรับรองต้องเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐ เมื่อมีการร้องขอให้จดทะเบียนสมรสแล้วให้นายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นรับจดทะเบียนสมรสให้

การจดทะเบียนสมรสนั้น จะขอให้นายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นไปทำนอกสำนักทะเบียนหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นก็ได้ แต่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘

“มาตรา ๑๐/๑ ให้เงินค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้ที่เกิดขึ้นในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดให้ตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑ ถ้าบุคคลใดได้รับอนุญาตให้สมรสได้ โดยคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล ให้ยื่นสำเนาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลที่รับรองว่าถูกต้องแล้วนั้นต่อนายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นในเมื่อร้องขอจดทะเบียน

มาตรา ๑๒ ถ้าผู้ที่จะพึงให้ความยินยอมได้ให้ความยินยอมโดยทำเป็นหนังสือตามบทบัญญัติแห่งมาตรา ๑๔๔๘ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ให้ผู้ร้องขอนำหนังสือนั้นยื่นต่อนายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นเพื่อบันทึกในทะเบียนขณะจดทะเบียนสมรส

ถ้าผู้ที่จะพึงให้ความยินยอมได้ให้ความยินยอมด้วยวาจาต่อหน้าพยานตามบทบัญญัติแห่งมาตรา ๑๔๔๘ (๓) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ให้ผู้ร้องขอนำพยานนั้นไปให้ถ้อยคำต่อนาย

ทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นยื่นคำร้องซึ่งพยานให้ไว้ให้นายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นจดลงไว้แล้ว ให้พยานลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ

มาตรา ๑๓ ห้ามมิให้นายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นจดทะเบียนสมรส เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นว่าการมิได้เป็นไปตามเงื่อนไขแห่งมาตรา ๑๔๔๕ มาตรา ๑๔๔๖ และมาตรา ๑๔๔๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๑๔ เมื่อชายหรือหญิงฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายตกอยู่ในอันตรายใกล้ความตาย และโดยพฤติการณ์ที่เป็นอยู่ นายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นไม่สามารถจะไปจดทะเบียนให้ได้ และผู้ใกล้ความตายจะทำคำร้องตามแบบก็ไม่ได้ ผู้นั้นจะร้องขอจดทะเบียนสมรสด้วยวาจาหรือกริยาก็ได้ แต่ต้องร้องต่อพนักงานฝ่ายปกครองซึ่งมีตำแหน่งตั้งแต่ชั้นกำนันขึ้นไป หรือต่อนายตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ ร้อยตำรวจตรีขึ้นไป หรือหัวหน้าสถานีตำรวจหรือต่อบุคคลซึ่งเป็นพยานได้ตามพระราชบัญญัติอย่างน้อยสองคนซึ่งอยู่พร้อมกัน

ถ้าชายหรือหญิงฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายตาย ให้ผู้ที่ได้รับคำร้องขอจดทะเบียนตามความในวรรคก่อน พร้อมด้วยชายหรือหญิงที่ยังคงมีชีวิตอยู่ ถ้าหากมิไปแสดงตนต่อนายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นโดยไม่ชักช้า เพื่อให้ถ้อยคำแสดงพฤติการณ์แห่งการร้องขอแล้วจดทะเบียนสมรส

ถ้ากรณีดังกล่าวในวรรคต้นเกิดในเรือเดินทะเลระหว่างเดินทางจะร้องต่อนายเรือเสมือนเป็นเจ้าของพนักงานดังกล่าวในวรรคต้นก็ได้ และให้นำบทบัญญัติในวรรคสอง มาบังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๕ ถ้านายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นไม่ยอมรับจดทะเบียนสมรส ผู้มีส่วนได้เสียจะยื่นคำร้องต่อศาลก็ได้โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาล

เมื่อศาลได้สวนได้ความว่า การได้เป็นไปตามเงื่อนไขแห่งกฎหมายครบถ้วนแล้วก็ให้ศาลมีคำสั่งไปให้รับจดทะเบียน

มาตรา ๑๖ เมื่อศาลได้พิพากษาให้เพิกถอนการสมรสหรือให้หย่ากันแล้ว ผู้มีส่วนได้เสียจะขอให้ นายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นบันทึกไว้ในทะเบียนก็ได้ แต่ต้องยื่นสำเนาคำพิพากษาอันถึงที่สุด ที่รับรองว่าถูกต้องแล้วต่อนายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่น”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๘ การจดทะเบียนการหย่าโดยความยินยอมนั้น ให้นายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นรับจดทะเบียนเมื่อสามีและภริยาร้องขอและได้นำหนังสือตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๔๙๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาแสดงต่อนายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นด้วย”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๙ ในกรณีที่บิดามารดาของจดทะเบียนเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย ถ้าเด็กและมารดาเด็กอยู่ในฐานะให้ความยินยอมได้และได้มาให้ความยินยอมด้วยตนเองแล้วก็ให้นายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นรับจดทะเบียน

ถ้าเด็กและมารดาเด็กคนหนึ่งคนใดหรือทั้งสองคน ไม่มาให้ความยินยอมด้วยตนเอง ให้นายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นมีหนังสือสอบถามไปยังผู้ที่ไม่มาว่าจะให้ความยินยอมหรือไม่ เมื่อนายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นได้รับหนังสือแจ้งความยินยอมจากบุคคลดังกล่าวหรือบุคคลดังกล่าว ได้มาให้ความยินยอมด้วยตนเองแล้ว ก็ให้นายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นรับจดทะเบียน แต่ถ้า นายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นไม่ได้รับแจ้งความยินยอมภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ให้นายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นแจ้งให้ผู้ขอจดทะเบียนทราบถึงเหตุที่ไม่อาจ รับจดทะเบียนได้โดยไม่ชักช้า

บิดาจะร้องขอให้นายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นไปจดทะเบียนนอกสำนักทะเบียนหรือ สำนักทะเบียนท้องถิ่นก็ได้แต่ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติ จดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๒ การจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรม ให้ผู้รับบุตรบุญธรรมและบุตรบุญธรรมเป็น ผู้ร้องขอ

ให้นายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นรับจดทะเบียนต่อเมื่อทั้งสองฝ่ายให้ถ้อยคำว่าได้ ปฏิบัติตามเงื่อนไขแห่งกฎหมายในเรื่องรับบุตรบุญธรรมตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แล้วถ้าปรากฏต่อนายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นว่าการมิได้เป็นไปตามเงื่อนไขที่ว่านั้น หรือถ้อยคำที่ได้ ให้ไว้ไม่เป็นความจริง ห้ามมิให้รับจดทะเบียน

ถ้านายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นไม่ยอมรับจดทะเบียนการรับบุตรบุญธรรม ผู้ร้องขอ จดทะเบียนฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดจะยื่นคำร้องต่อศาลก็ได้ โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาล เมื่อศาลไต่สวนได้ความว่า การได้เป็นไปตามเงื่อนไขแห่งกฎหมายครบถ้วนแล้ว ก็ให้ศาลมีคำสั่งไปให้รับจดทะเบียน

มาตรา ๒๓ การจดทะเบียนเลิกรับบุตรบุญธรรมโดยความตกลงนั้นให้นายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นรับจดทะเบียนเมื่อทั้งสองฝ่ายร้องขอ

ถ้าศาลพิพากษาให้เพิกถอนหรือเลิกการรับบุตรบุญธรรมให้นำมาตรา ๑๖ มาบังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๔ ถ้าสามีภริยาซึ่งได้ทำการสมรสกันโดยสมบูรณ์ก่อนวันใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและ พินิจฉัย บรรพ ๕ ร้องขอให้บันทึกฐานะของภริยาตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติบรรพ ๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. ๒๔๗๗ ให้นายทะเบียนหรือนายทะเบียนท้องถิ่นบันทึกไว้ใน ทะเบียน”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘

“มาตรา ๒๔/๑ ให้นายอำเภอมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของ นายทะเบียนท้องถิ่นในเขตเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนท้องถิ่น ในเขตเมืองพัทยาและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัตินี้

ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียน
ท้องถิ่นในเขตกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว
พุทธศักราช ๒๔๗๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
การต่างประเทศมีหน้าที่รักษาการเท่าที่เกี่ยวกับกระทรวงนั้นๆ ให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มี
อำนาจแต่งตั้งนายทะเบียน และออกกฎกระทรวงกำหนดสำนักทะเบียนอื่นๆ นอกจากที่กำหนดไว้ใน
พระราชบัญญัตินี้ และออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมที่จะเรียกตามพระราชบัญญัตินี้ และ
กำหนดกิจการอื่นหรือออกประกาศเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

มาตรา ๑๕ ให้กระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่เตรียมความพร้อมและดำเนินการถ่ายโอนภารกิจ
การจดทะเบียนครอบครัวให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่
พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจตามวรรคหนึ่ง ให้มีอำนาจหน้าที่เป็น
นายทะเบียนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้ และให้อำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนซึ่งรัฐมนตรีผู้มีหน้าที่
รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ได้แต่งตั้งขึ้นในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นอันสิ้นสุดลง

มาตรา ๑๖ บรรดากฎกระทรวง ระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว
พุทธศักราช ๒๔๗๘ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปเพียง
เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ระเบียบ ตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี